BORVSSIA
siue
PRVSSIA.

BORVSSIA (cuius à vicinia Russorum nomen fortasse extitit) hac nostra ætate in Regiam & Ducalem distinguitur. Poloniæ Rex, vtramque Vistulæ ripam, vsque ad illius ostia hoc tempore immediate possidet. Insula quoque Vistula & Nogato concluſa, & omnia ad Recentem sinum oppida & arces Elbinga, 42:42.54.11. Tolkemit. 42:56.54:21. Frayvenberga. 43:6.54:22. & Brunsberga. 54:23.43:15. vsque ad Passariæ ostium: & tota VVarmiensis Diœcesis ditio, ad meridiem ampla, & oppidis agrisque cultissima, vesicæ instar, media in Ducali Borussia pendens, in Regis solius sunt potestate. Etsi autem hæc Prussia Regi immediate subiecta, eodem cum Polonis regno continetur: tamen peculiare consilium publicum, leges, iudicia (à quibus tamen ad Regem prouocatio est) ærarium & belli gerendi rationem habet. Consiliarij huius Prussiæ quatuordecim sunt. Duo Episcopi, VVarmiensis qui sedem suam habet in Braunsberg. 54:23. 43:15. & Culmensis 41:50.53:0. Tres Palatini, Culmensis, Marieburgensis. 42:16.54:2. f. & Pomeranicus. Tres Castellani Culmensis, Elbingensis. 42:42.54:11. & Gedanensis, **Dantzick** vulgo 41:50.54:22. totidemq; Succamerarij, & tres primariæ ciuitates, Torunia in tab. Germaniæ 41:50.52:46. Elbinga 42:42.54:11. Dantiscum 41:50.54:22. His bis quotannis ad deliberationes & iudicia conueniunt, mense Maio Marieburgi **Margenburg**. f. 42:16.54:2. ad Michaëlis Grudenti 41:50.53:22. Capitanei seu præfecti arcium & reditiuum regiorum octodecim sunt: Marieburgicus, & in Palatinatu, Stumæ 42:15.53.53. Gneuæ, Meuæ 41:58.53:46. Stargardiæ 41:48.53:54. In Pomeranico, Slochouiæ supra Tucholam iuxta Bro. flu. Suczæ 41:32.53:15. Tucholæ 40:30. 53:33. Dersaniæ & Pusci in Culmensi, Brodnicæ. Grudenti 41:50.53:22. Radinæ, Reden forte 42:2.53:16. nisi sit G. Raden 42:48.53.21. Golbæ in tab. Germ. 42:10.52:46. Rogosnæ, **Rogenhausen**. f. 42:4.53:22. & alij tres.

Ducalis autem Borussiæ olim fratrum Crucigerorum Teutonici ordinis propria, sub Alberto Brandeburgico Ordinis Magistro in hæreditarium Ducatum conuersa, & ab Imperio Germanico auulsa, in Poloniæ Regis fidem & clientelam anno 1525. concessit. Ejus Princeps primum ac proximum Regi locum, in Consilijs, Comitijs & alijs conuentibus apud Regem Poloniæ tenet. Si lites inter Regem & Ducem exoriantur, à Consiliarijs Regis iuramento nouo ad iuste iudicandum obligatis, Marieburgi aut Elbingæ dirimuntur. Nobiles autem seu alij contra Ducem actionem habentes, coram Ducis vasallis à Duce ad iudicium deputatis, eam instituunt, à quibus prouocatio ad Consiliarios Regis & Ducis Marieburgi constitutos libera permittitur. Cæterum vnusquisque in iudicio vbi bona sita sunt, vel domicilium Reus habet, conueniri debet, nec ad extranea iudicia trahi aut arrecto detineri potest. Iudicium aulicum quinque originarij nobiles & tres Iurisconsulti administrant. Iudices in prouincijs ita constituuntur, vt ex tribus à qualibet prouincia nominatis, Princeps vnum eligat: qui secundum ius Culmense & constitutiones prouinciæ iudicet. Si contra priuilegia, libertates, iura, aut consuetudines Princeps faciat, nec ad preces subditorum factum suum emendet; Liberum est ordinibus prouinciæ absque vlla rebellionis aut seditionis culpa ad Regiæ Maiestatis Poloniæ patrocinium confugere, & vi pactorum inter Regem & Ducē initorum, defensionem suorum priuilegiorum ab eo postulare.

Sunt etiã in Ducatu Borussiæ duo Episcopi, Sambiensis qui Regiomonte, vulgo **Konigsperg** 44:5.54:42. & Pomesaniensis qui in Marienvverder 42:4.53:40. sedet: quibus iurisdictio Ecclesiastica integra & non impedita in Academiam, Consistorium, Ecclesias, Pastores, Scholas & omnes causas Ecclesiasticas & matrimoniales, etiam facultas singulis annis visitandi & synodos particulares ad consensum in doctrina, in ritibus & in disciplina retinendum, permittitur. Delicta eorum Episcoporum Politica, per Ducem: Ecclesiastica vero, si in doctrina vel ritibus deliquerunt, per generalem Synodum cognoscuntur & puniuntur. Huius Ducalis Borussiæ prouinciæ sunt *Natangia, Sambia,* Regiomonte vrbe magna ornata 44:5.54:42. aulæ Ducalis sede, Academiaque & emporio celeberrimo insignis, *Nadrauia, Sclauonia, Sudouia, Galindia, Bartonia, Pogesania, Pomesania* amplissima prouincia, & *Sossauia.*

Meridiani distant ratione paralleli 54.
ad circulum maximum.

XXIV